

D E C I Z I E

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Stratulat, Svetlana Novac, Tatiana Vieru, Iurie Bejenaru
examinând recursul declarat de către Inspectoratul de poliție or. Drochia,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chilari Sergiu
împotriva CRP Drochia, succesor în drepturi Inspectoratul de Poliție or. Drochia și
Marcel Cimbriciuc privind încasarea cheltuielilor aferente procesului
contravențional, încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 mai 2013, prin care a fost admis
apelul declarat de către Chilari Sergiu, casată hotărârea Judecătoriei Drochia din 25
octombrie 2012, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 05 aprilie 2012 Chilari Sergiu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva CPR Drochia, succesor în drepturi Inspectoratul de Poliție or. Drochia și
Marcel Cimbriciuc solicitând încasarea cheltuielilor de judecată în procesul
contravențional în sumă de 5000 lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de
25 000 lei și încasarea prejudiciului material în sumă de 19 250 lei.

În motivarea acțiunii Chilari Sergiu a indicat că, la data de 14 mai 2011, în
jurul orei 9.30 reclamantul se deplasa pe traseul auto R-12 Dondușeni – Drochia -
Pelenia, conducând automobilul personal de model BMV 520 cu numărul de
înmatriculare DR KS 777. În apropierea satului Sofia, conform situației rutiere
create, a inițiat manevra imobilului aflat în fața sa, iar ulterior și a altui automobil,
de model Sead Toledo, cu nr. înmatriculare C JD 940, condus de cetățeanul Dumitru
Ciornea, care se deplasa în aceeași direcție. În momentul finalizării manevrei de
depășire a primului automobil, automobilul Seat Toledo, condus de Dumitru
Ciornea a inițiat manevra de virare la stînga, fără să țină cont că pe banda respectivă
se mișca automobilul condus de către reclamant. În rezultatul acestei manevre, cele
două automobile au intrat în coliziune, automobilul reclamantului lovind în partea
stîngă automobilul Sead Toledo, condus de Dumitru Ciornea.

Pe acest fapt, la data de 14 iunie 2011 de către agentul constatator din cadrul
CPR Drochia, Marcel Cimbriciuc, a fost întocmit procesul verbal cu privire la
contravenție prevăzută de art.242 alin. (1) Cod Contravențional, în temeiul căruia
reclamantul a fost recunoscut contravenient și supus răspunderii contravenționale.

Conform deciziei de sancționare din 14 iunie 2011, i-a fost aplicată reclamantului o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 40 unități contravenționale în sumă de 800 lei și 5 puncte de penalizare.

Prin hotărîrea Judecătorei Drochia din 27 octombrie 2011, menținută integral prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2011, procesul contravențional a fost încetat, cu stabilirea nevinovăției reclamantului în comiterea accidentului dat.

Totodată, reclamantul invocă că în cadrul cercetării judecătorești a fost cert stabilită existența unor grave derogări ale legislației în ceea ce privește fixarea, acumularea și administrarea probelor din partea agentului constatator, aprecierea eronată de către agentul constatator a circumstanțelor în care s-a produs accidentul rutier și grave încălcări ale principiului legalității, ale dreptului la apărare și la un proces echitabil, admise de către agentul constatator în privința lui.

În legătură cu inițierea procesului contravențional indicat, în vederea apărării drepturilor sale, la data de 26 septembrie 2011 reclamantul a încheiat un contract de asistență juridică cu avocatul Alexandru Raciula.

Pe parcursul derulării procesului contravențional indicat, prin bonurile de plată anexate la materialele cauzei, reclamantul a achitat în total costul serviciilor juridice acordate de către avocat reclamantului în sumă de 5000 lei.

În contextul dat, reclamantul, ține să menționeze faptul, că atât la momentul inițierii procesului contravențional, cât și pe parcursul derulării sale, activa în cadrul CPR Drochia, fiind exercitate influențe asupra lui în legătură cu cazul dat. În cele din urmă, a fost nevoit să solicite transferul într-o altă unitate ale MAI, iar în virtutea ordinului nr.510 EF din 04 noiembrie 2011 a fost transferat cu serviciul în Comisariatul de Poliție Transport Bălți. Chiar și în aceste condiții, prin plângerea din 19 decembrie 2011, adresată CPR Drochia, a solicitat să fie inițiat un proces contravențional pe faptul accidentului produs și să se desfășoare o verificare completă și obiectivă a celor întâmplate, cu adoptarea unei noi hotărîri motivate și legale. Abia la data de 23 ianuarie 2012, din cancelaria CPR Drochia, a aflat, că încă la data de 28 decembrie 2012 de către același Marcel Cimbriciuc s-a refuzat în efectuare controlului pe faptul dat, ultimul insistînd, chiar și în condițiile existenței unor hotărîri judecătorești definitive că reclamantul este cel vinovat în comiterea accidentului.

În consecință, susține existența unui prejudiciu moral cauzat prin acțiunile pîrîților în valoare de 25 000 lei.

Prin hotărîrea nr.818 din 15 martie 2012, remisă în adresa reclamantului de către ÎM SIA „Moldasig” i s-a refuzat în achitarea despăgubirilor de asigurare pentru deteriorarea automobilului în urma accidentului rutier produs, fapt motivat prin lipsa stabilirii faptului vinovăției unui alt participant la accidentul rutier produs. În urma accidentului nominalizat a suportat cheltuieli de reparare a automobilului în sumă de 19 250 lei, confirmate prin certificatul din 09 decembrie 2011, eliberat de către ÎI „Basistîi Igori”. Consideră că refuzul de achitare a despăgubirii de asigurare este o consecință directă a acțiunilor ilegale ale pîrîților, exprimată prin atragerea

primară a sa la răspunderea contravențională și refuzul ulterior de a investiga suplimentar cazul și de a identifica persoana cuplabilă de procedura sa.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Drochia din 25 octombrie 2012 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărîrea pronunțată, la 12 noiembrie 2012, Chilari Sergiu a declarat apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 mai 2013, apelul declarat de Chilari Sergiu a fost admis.

S-a casat integral hotărîrea Judecătoreiei Drochia din 25 octombrie 2012, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care s-a admis parțial acțiunea în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chilari Sergiu împotriva CRP Drochia, succesor în drepturi Inspectoratul de Poliție or. Drochia și Marcel Cimbriciuc privind încasarea cheltuielilor aferente procesului contravențional, încasarea prejudiciului material și moral.

S-a încasat în beneficiul lui Chilari Sergiu de la Inspectoratul de Poliție Drochia prejudiciul în sumă de 44250 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5000 lei.

În rest cerința față de Marcel Cimbriciuc s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 09 iulie 2013 Inspectoratul de Poliție or. Drochia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 16 mai 2013, cu menținerea hotărîrii Judecătoreiei Drochia din 25 octombrie 2012.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, indicînd că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate pe dosarul în cauză, ceea ce a dus la adoptarea unei decizii ilegale.

Totodată mai invocă recurentul că, atît prima instanță cît și instanța de apel nu s-a expus asupra nevinovăției lui Chilari Sergiu. Procesul verbal cu privire la contravenție prevăzută de art.242 alin. (1) Cod Contravențional nu a fost încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit. a) Cod contravențional, adică din lipsa faptului contravenției, ci doar în temeiul recunoașterii nulității procesului-verbal ce s-a întocmit cu derogările specificate.

Examinînd materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să mențină hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Articolul 241 alin. (5) CPC, direct indică că în motivarea hotărârii se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva CRP Drochia, succesor în drepturi Inspectoratul de Poliție or. Drochia și Marcel Cimbriciuc, Chilari Sergiu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în procesul contravențional în sumă de 5000 lei, încasarea prejudiciului moral în sumă de 25 000 lei și încasarea prejudiciului material în sumă de 19 250 lei.

Judecând pricina în cauză prima instanță a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Chilari Sergiu, instanța de apel a ajuns la concluzia admiterii apelului declarat de către Chilari Sergiu, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre privind încasarea în beneficiul lui Chilari Sergiu de la Inspectoratul de Poliție Drochia prejudiciul în sumă de 44250 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 5000 lei.

În rest cerința față de Marcel Cimbriciuc s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În susținerea soluției date, instanța de apel, a reținut că încălcările omise și refuzul de achitare a despăgubirii de asigurare în sumă de 19250 lei, ce constituie prejudiciul material în urma deteriorării mijlocului de transport, care este o consecință directă a acțiunilor ilegale ale pârților, exprimată prin atragerea primară a apelantului la răspunderea contravențională precum și refuzul ulterior de a investiga suplimentar cazul și de a identifica persoana cuplabilă de procedura sa, au dus la prejudicierea apelantului atât din punct de vedere material cât și din punct de vedere moral.

Prin urmare constatându-se că instanța de apel întemeiat a aplicat la caz prevederile art. 1422 Cod civil.

Instanța de recurs constată, însă, că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, pe când prima instanță, justificat și amplu argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante și cu trimitere la probele administrate, având în susținere cadrul legal aplicabil în speță, corect a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea lui Chilari Sergiu.

Reieșind din materialele cauzei s-a stabilit că, Chilari Sergiu a depus cerere de chemare în judecată împotriva CRP Drochia, succesor în drepturi Inspectoratul de Poliție or. Drochia și Marcel Cimbriciuc solicitând încasarea cheltuielilor de judecată în procesul contravențional în sumă de 5000 lei, încasarea prejudiciului

moral în sumă de 25 000 lei și încasarea prejudiciului material în sumă de 19 250 lei.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că, la data de 14 iunie 2011 de către agentul constatator din cadrul CPR Drochia, Marcel Cimbriciuc, a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție prevăzută de art.242 alin. (1) Cod Contravențional, în temeiul căruia Chilari Sergiu a fost recunoscut contravenient și supus răspunderii contravenționale.

Conform deciziei de sancționare din 14 iunie 2011, i-a fost aplicată lui Chilari Sergiu o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 40 unități contravenționale în sumă de 800 lei și 5 puncte de penalizare.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 27 octombrie 2011, menținută integral prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2011, procesul contravențional a fost încetat, cu declararea nulității procesului verbal nr.2011120000658 întocmit de agentul constatator Cimbriciuc Marcel din 14 iunie 2011.

La caz, instanța de recurs constată că, potrivit hotărârii Judecătoriei Drochia din 27 octombrie 2011 s-a constatat că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prevăzută de art.242 alin. (1) Cod Contravențional din 14 iunie 2011 a fost încălcată procedura de întocmire a procesului verbal, temeiuri prevăzute de art.445 Cod contravențional.

Mai mult ca atât, procesul verbal cu privire la contravenție prevăzută de art.242 alin. (1) Cod Contravențional nu a fost încetat în temeiul art.441 alin.(1) lit. a) Cod contravențional, adică din lipsa faptului contravenției, ci doar în temeiul recunoașterii nulității procesului-verbal ce s-a întocmit cu derogările specificate.

Astfel, Chilari Sergiu nu a fost recunoscut nevinovat după cum prevede art.383 alin.(3) Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul civil reieșind din prevederile legale invocate mai sus consideră că, potrivit cerințelor art.1410 alin.(1) Cod civil, răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit o poartă nemijlocit persoanele a căror activitate este legată de acest izvor și în cazul dat subiecți ai acestei răspunderi sunt posesorii de pericol implicați în acest accident Chilari Sergiu și Ciornea Dumitru.

Potrivit jurisprudenței CSJ, pentru a răspunde în ordine civilă nu este necesar ca vina să fie stabilită în mod obligatoriu pe cale penală sau administrativă, această răspundere survine în cazul în care sunt prezente acțiuni ilegale, survenirea consecințelor (daunelor) și legătura cauzală dintre acțiuni și consecințe.

În această ordine de idei, Colegiul civil menționează că procesul-verbal cu privire la contravenție prevăzută de art.242 alin. (1) Cod Contravențional din 14 iunie 2011 a fost încetat prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 27 octombrie 2011 din motive de procedură. Or, toate aceste omisiuni de ordin procedural au atras, ca urmare, nulitatea acestuia, dar chestiunea privind vinovăția lui Chilari Sergiu în genere nu a fost pusă în discuție.

În așa circumstanțe, cererea de chemare în judecată înaintată de Chilari Sergiu împotriva CRP Drochia, succesor în drepturi Inspectoratul de Poliție or. Drochia și Marcel Cimbriciuc privind încasarea cheltuielilor aferente procesului contravențional, încasarea prejudiciului material și moral urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de instanța de fond, care a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicând corect normele de drept material și procesual, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Inspectoratul de Poliție or. Drochia, a casa decizia instanței de apel și a menține hotărârea instanței de fond.

Or, principiul procesului echitabil reclamă ca hotărârea să fie motivată, justițiabilul având posibilitate să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluție și să le conteste dacă sistemul prevede o cale de atac împotriva acestei hotărâri, lipsa motivării unei decizii judiciare punând în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufman contra Belgiei, 1986).

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. f), 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul de poliție or. Drochia.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 16 mai 2013 și se menține hotărârea Judecătoriei Drochia din 25 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chilari Sergiu împotriva CRP Drochia, succesor în drepturi Inspectoratul de Poliție or. Drochia și Marcel Cimbriciuc privind încasarea cheltuielilor aferente procesului contravențional, încasarea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru